

Тема : **Сільське господарство світу**

Мета: ознайомити з сутністю та значенням с\г в світі та Україні; з'ясувати особливості країн з переважанням аграрної складової в господарстві; визначити особливості аграрного виробництва залежно від рівня розвитку держави; навчити визначати та аналізувати природні та суспільні чинники формування видів с\г угідь, розміщення та напрями аграрного виробництва, рівень землезабезпеченості; удосконалювати навички аналізу діаграм, тематичних карт.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

Обладнання : атласи, підручники, зошити, відеоматеріал

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань

Виконати Пр р за допомогою підручника:

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=7955425>

III. Мотивація навчальної діяльності.

Сільське господарство – найдавніший вид виробничої діяльності людини. Першими примітивними його виявами були рибальство, полювання і збиральництво. Справжнє сільське господарство з'явилося понад 10 тис. років тому внаслідок так званої неолітичної революції, коли люди окультирили дикорослі рослини і приручили диких тварин. Поширилося воно по світу з кількох осередків, розташованих в Азії, Африці, Середземномор'ї, Америці.

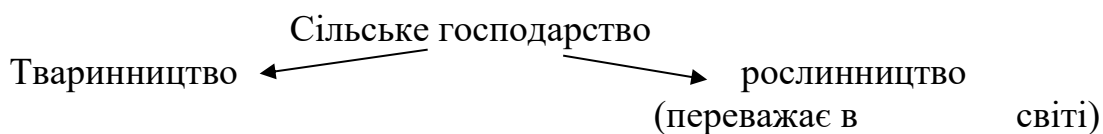
IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Складники с\г

- у ньому зайнято близько 20% ЕАН світу: - 40-50% і більше - країни, що розвиваються;

- 2-5% - розвинені країни.

Сільське господарство – вид матеріального виробництва, що займається вирощуванням культурних рослин та розведенням домашніх тварин. Воно забезпечує населення продуктами харчування, а промисловість – сировиною.

Потужними виробниками валової с/г продукції є:
 Китай, Індія, США, Індонезія, Бразилія,
 Нігерія, Мексика, Японія, Росія, Франція. (робота з картою)

*У високорозвинутих країнах лише - 2 – 9 %
 у країнах, що розвиваються, – 60 – 75 %,
 в деяких африканських країнах – близько 90 %.*

У сільському господарстві **України** нині працює **15,4 %** економічно активного населення. Проте повсюдно спостерігається тенденція до скорочення зайнятих у сільському господарстві.

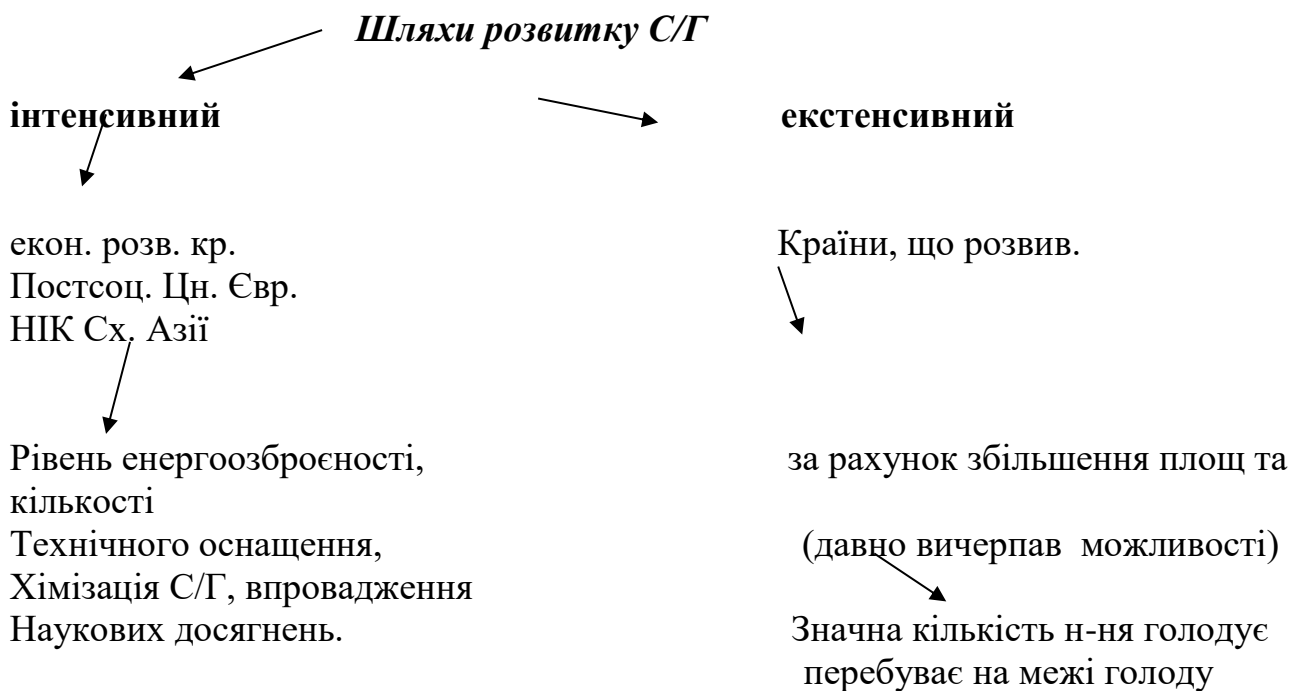
- Чому таке відбувається? Які сучасні тенденції розвитку с/г? (записати у зошит)
- Визначте **чинники розміщення сільськогосподарського виробництва.**

1. Природно-географічні: - земельно-грунтові (обсяги й структура земельного фонду, типи ґрунтів)

- агрокліматичні ресурси (тепло й волога) – зональна спеціалізація, с/г пояси світу.

2. соціально – економічні: - аграрні відносини, форми земельної власності, характер землекористування, рівень розвитку агрокультури, аграрна політика держави тощо.)

- Чим відрізняються інтенсивний і екстенсивний методи господарювання?
- Який метод є прогресивнішим?
- Чому перехід до інтенсивного є неминучим?

3. **ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ** – це землі, що їх систематично використовують або придатні до використання для певних господарських потреб. Вони необхідні для життя людей і функціонування всіх секторів господарства.

Завдання : За картою «Земельні ресурси світу» в атласі та мал..31 в підручнику визначте, які регіони світу найкраще забезпечені С\Г угіддями.

Розміри та структура світового земельного фонду (13.4 млрд.га.):

Землі, що обробляються: орні землі (рілля), Багаторічні насадження (сади, виноградники)	11 %
Пасовища й сіножаті	24%
Ліси й чагарники	31%
малопродуктивні землі та непродуктивні землі (болота, пустелі, льодовики тощо)	3%
Населені пункти, промислові та транспортні об'єкти	31%

Найбільш розорені території :

- Бангладеш, України (70%)
- Данії, Угорщини (60%)

Сіножаті й пасовища:

- Австралія, Нова Зеландія, Аргентина (50%)

4. **АГРАРНІ ВІДНОСИНИ** – це економічні відносини, що виникають у с\г щодо володіння й використання землі, виробництва, розподілу, обміну й споживання с\г продукції та послуг.

- Що є головним засобом виробництва в с\г?
- Хто може бути власником землі в різних країнах світу? В Україні?

У світі склалися **чотири основні форми аграрних відносин:**

- общинне землеволодіння й землекористування;
- велике землеволодіння і невелике землекористування (напівфеодальні);
- дрібнотоварне селянське господарство (напівкапіталістичні);
- сімейна ферма та тривала оренда (капіталістичні).

«Плюс – мінус»

Зазначте позитивні і негативні наслідки кожного з видів аграрних відносин. Які відносини, на вашу думку, слід розвивати в Україні та чому?

Рівень економічного розвитку, ступінь забезпечення країн с\г угіддями й агрокліматичними ресурсами зумовлюють формування головних типів сільського господарства: **споживчого і товарного.**

Робота з мал.32, ст. 63

5. РЕВОЛЮЦІЇ В С\Г.

«Робота з підручником»,

- Які «кольорові» революції ознаменували розвиток світового сільського господарства?

Робота з підручником , параграф 11, стор64

- «Зелена революція»
- «Біла революція»
- «Коричнева революція»
- «Біотехнологічна революція»

висновок – Чим пов'язані ці «кольорові революції» між собою?

V. Узагальнення вивченого матеріалу.

1. Які види діяльності охоплює с\г?
2. Назвіть види с\г угідь. Як людство забезпечене орними землями й багаторічними насадженнями?
3. Який вид с\г прогресивніший: товарний чи споживчий?

VI. Підсумки уроку

- Переконалися, наскільки різноманітне с\г у світі.
- Успішний розвиток с\г залежить від природних умов та соціально – економічних причин.

VII. Домашнє завдання

- опрацювати § 11, термінологія

Виконати Пр р за допомогою підручника:

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=7955425>

